

Burgerpanel gemeente Oisterwijk

Resultaten onderzoek: Waar kies jij voor als er minder geld is?

Burgerpanel gemeente Oisterwijk

Resultaten onderzoek: Waar kies jij voor als er minder geld is?

Drs. Karin du Long
Daphne van de Ven MSc

Colofon

Het PON & Telos heeft dit onderzoek verricht in opdracht van gemeente Oisterwijk.

Auteur(s)

Drs. Karin du Long
Daphne van de Ven MSc

Publicatienummer

24111 - 01

Datum

maart 2024



© 2024 Het PON & Telos

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij Het PON & Telos. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.

Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van Het PON & Telos. Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan Het PON & Telos geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Meer informatie

www.hetpon-telos.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding onderzoek	2
1.2	Veldwerk(periode) en respons	2
2	Resultaten	3
2.1	Binding met de woonplaats	3
2.2	Aandacht van de gemeente	4
2.3	Bijdrage van inwoners	6
2.4	Casus Openbare ruimte	8
2.5	Casus Sportvereniging	9
2.6	Casus Voorzieningen in de gemeente	9
2.7	Casus Zorg en ondersteuning	11
2.8	Stellingen over bezuinigingen en opbrengsten	12
2.9	Ideeën over bezuinigingen	13
3	Achtergrondkenmerken respondenten	14

1 Inleiding

1.1 Aanleiding onderzoek

Vanaf 2026 krijgen gemeenten minder geld van de Rijksoverheid. Tegelijk moet de gemeente ook blijven investeren in onze samenleving. De gemeente Oisterwijk heeft inwoners gevraagd op mee te denken over dit probleem. Ze wil graag weten waar inwoners voor zouden kiezen als er minder geld is en waarom. En of inwoners ideeën hebben om de inkomsten te verhogen.

De gemeente moet keuzes maken. Gaan ze minder geld uitgeven aan bepaalde taken? Bijvoorbeeld op het gebied van zorg, wonen, duurzaamheid of veiligheid? Stellen ze hun onze ambities bij? Verhogen ze bepaalde lasten voor inwoners en bedrijven? Om hier een goed besluit over te kunnen nemen, heeft gemeente Oisterwijk in de periode van 20 februari tot en met 4 maart 2024 een vragenlijst voorgelegd aan inwoners.

1.2 Veldwerk(periode) en respons

Het onderzoek is uitgevoerd op twee verschillende manieren:

- **Burgerpanel Oisterwijk:** het inwonerpanel telt op dit moment 1.265 panelleden. 572 daarvan vulden de vragenlijst voor dit onderzoek in.
- **Social media:** via een oproep op social media-kanalen / huis-aan-huisblad van de gemeente zijn inwoners uitgenodigd de online vragenlijst in te vullen. 74 vulden op deze manier de vragenlijst in.

In totaal hebben **646 inwoners** de vragenlijst ingevuld.

Op basis van dit aantal respondenten kunnen we betrouwbare uitspraken doen over de gehele gemeente. De resultaten zijn gecorrigeerd naar achtergrondkenmerken leeftijd, geslacht en woonplaats en voor deze kenmerken representatief voor de gehele bevolking. De respons naar achtergrondkenmerken is op de laatste pagina van deze rapportage weergegeven.

Respondenten konden op enkele vragen een toelichting geven. De gemeente heeft los van deze rapportage alle antwoorden ontvangen die respondenten in de toelichting gegeven hebben.

Opmerking bij de tabellen:

- door afrondingsverschillen komt het totaal in een tabel niet altijd exact op 100% uit maar soms op 99% en soms op 101%.
- 'n' in de tabellen staat voor het aantal respondenten dat een bepaalde vraag heeft ingevuld.

2 Resultaten

2.1 Binding met de woonplaats

We stelden allereerst twee algemene vragen over de binding die respondenten hebben met hun woonplaats: hoe lang ze er wonen en waarom ze er wonen.

Tabel 1 Vraag: Hoe lang woon je in de gemeente Oisterwijk? (n = 646)

	%
Korter dan 2 jaar	3
2 tot 5 jaar	8
5 tot 10 jaar	9
10 tot 20 jaar	14
Langer dan 20 jaar	66

Twee derde van de respondenten woont langer dan 20 jaar in de gemeente Oisterwijk. 1 op de 10 respondenten woont er korter dan 5 jaar.

De meeste mensen geven aan in de gemeente te wonen vanwege het dorpse karakter (59%) en vanwege de groene woonomgeving (56%). Op de 3^e plaats omdat ze zijn opgegroeid waar ze wonen (40%), gevolgd door partner, vrienden, familie die er ook wonen (36%) en de passende woning (34%).

Tabel 2 Vraag: Wat zijn voor jou de belangrijkste redenen om in gemeente Oisterwijk te wonen? (n = 646)

Maximaal 5 antwoorden mogelijk	%
Het dorpse karakter	59
Groene woonomgeving	56
Ik ben hier opgegroeid	40
Omdat mijn partner/vrienden/familie hier wonen	36
De woning waar ik woon, sluit aan bij mijn behoefte	34
Veilige woonomgeving	23
De horecavoorzieningen	20
Het aanbod van winkelvevoorzieningen	20
Ruime woonomgeving	17
Dicht bij voorzieningen in omliggende gemeenten	15
De bewoners gaan prettig met elkaar om	14
Dicht bij werk	11
Andere reden*	10
Dicht bij snelwegen	9
De sportvoorzieningen	7
Dicht bij onderwijsvoorzieningen	5
De culturele voorzieningen	5
De zorgvoorzieningen	3
De activiteiten in wijkcentrum/ontmoetingscentrum/cultureel centrum	3
Dat weet ik niet/geen mening	0

*andere genoemde redenen zijn o.a. het station van Oisterwijk en woonachtig in Haaren (later samengevoegd met gemeente Oisterwijk)

2.2 Aandacht van de gemeente

We vroegen respondenten aan welke thema's de gemeente aandacht moet besteden (maximaal 5 antwoorden mogelijk). De thema's die inwoners kozen, zijn in de tabel hieronder weergegeven.

Tabel 3 Vraag: Aan welke onderwerpen moet de gemeente Oisterwijk in ieder geval aandacht geven? (n = 646)

Maximaal 5 antwoorden mogelijk	%
Wonen	49
Veiligheid (criminaliteit, gevaarlijke stoffen)	49
Gezondheid, welzijn en zorg (ouderen, jeugd, mantelzorg, leefstijl etc.)	44
Mobiliteit, bereikbaarheid en verkeersveiligheid	39
Natuur en landschap	33
Milieu (lucht, geluid, fijnstof etc.)	26
Duurzaamheid, klimaat en energie(transitie)	23
Onderwijs	23
Winkelvoorzieningen	23
Culturele voorzieningen (cultureel centrum, bibliotheek)	20
Ruimtelijke kwaliteit	19
Water (opvang, berging en afvoer)	19
Sportvoorzieningen	19
Economie en bedrijvigheid	14
Voorzieningen voor ontmoeting (wijkcentrum, ontmoetingscentrum)	12
Participatie van inwoners	12
Biodiversiteit	11
Sociale contacten tussen inwoners	10
Horecavoorzieningen	9
Landbouw(transitie)	5
Ander thema	4
Dat weet ik niet	1

Prioritering thema's

Verder vroeg we respondenten om hier een rangorde in aan te brengen. We komen tot de volgende top 3 van onderwerpen die in de ogen van inwoners prioriteit moeten zijn voor de gemeente:

- Wonen
- Gezondheid, welzijn en zorg (ouderen, jeugd, mantelzorg, leefstijl etc.)
- Veiligheid (criminaliteit, gevaarlijke stoffen)*

*hoewel genoemd door 49% van de respondenten is het minder vaak op de 1^e of 2^e plek gezet.

Omschrijving aandachtspunten gemeente

Bij de thema's die respondenten hebben aangekruist als aandachtspunten voor de gemeente, konden ze omschrijven wat de gemeente dan precies zou moeten doen. Een korte samenvatting van alle diverse antwoorden is hieronder weergegeven. Een totaaloverzicht van alle antwoorden is los van deze rapportage aan de gemeente verstrekt.

Tabel 4 Vraag: Kun je omschrijven wat de gemeente moet doen?

Thema	n	Samenvatting op hoofdlijnen – aandachtspunten gemeente
Wonen	264	Voldoende gevarieerde woningen voor jongeren, starters, alleenstaanden en ouderen, zowel huur als koopwoningen. Zorgen voor een fijne woonomgeving. Doorstroom stimuleren. Zorgen dat eigen inwoners kunnen blijven wonen. Meer woningen faciliteren en het betaalbaar maken van wonen.
Veiligheid (criminaliteit, gevaarlijke stoffen)	270	Veilig spoor zonder gevaarlijke transporten, veilige wegen, fiets- en voetpaden. Meer blauw op straat, strenger controleren en handhaven. Meer straatverlichting.
Gezondheid, welzijn en zorg (ouderen, jeugd, mantelzorg, leefstijl etc.)	232	Zorgen voor betere voorzieningen voor ouderen zodat zij lang(er) thuis kunnen wonen. Zorg toegankelijk houden door het betaalbaar te houden. Voorlichting en informatie bieden. Meer aandacht/ondersteuning voor de mantelzorg.
Mobiliteit, bereikbaarheid en verkeersveiligheid	190	Veiligheid. Knelpunten aanpakken zoals rotondes en kruispunten, rondweg Moergestel. Sluipverkeer tegengaan in Moergestel. Straten en wegen begaanbaar maken voor ouderen, wegen en fietspaden onderhouden en veiliger maken.
Natuur en landschap	182	Behoud van groen, kwaliteit in standhouden. Voldoende groen in woonwijken. Niet alles volbouwen met huizen, schoonhouden van de natuur en dit onderhouden.
Milieu (lucht, geluid, fijnstof etc.)	137	Testen van luchtkwaliteit en overschrijding aanpakken, strenger handhaven op milieuregels en voorschriften. Houtstoken inperken en/of verbieden, minder auto/vracht/motorverkeer door woonwijken om geluidsoverlast en fijnstof terug te dringen.
Duurzaamheid, klimaat en energie(transitie)	116	Voorlichting over verduurzaming, verlenen van subsidie voor energiebesparende voorzieningen en initiatieven. Verduurzamen van openbare gebouwen, zoals zonnepanelen op openbare gebouwen. Meer groen in de gemeente.
Onderwijs	100	Zorgen voor goede basisvoorzieningen zoals goede gebouwen, kwalitatief goed onderwijs moet beschikbaar blijven wat ook betaalbaar en bereikbaar is. Scholen (financieel) steunen.
Winkelvoorzieningen	114	Zorgen voor voldoende en divers winkelaanbod. Geen leegstand. Aantrekkelijk klimaat creëren om een winkel te starten, goede en betaalbare parkeervoorzieningen.
Culturele voorzieningen (cultureel centrum, bibliotheek)	104	Zorgen dat deze blijven bestaan door bv financiële ondersteuning, zorgen dat het voor iedereen fysiek en financieel toegankelijk is. Behoud van bibliotheken/muziekscholen/Tiliander door ondersteuning.
Ruimtelijke kwaliteit	99	Voorkom verstening, oog houden voor ruimte en (kwaliteit van) groenvoorziening. Meer aandacht voor maatschappelijke functies zoals spelen, uitrusten, wandelen, groen.
Water (opvang, berging, afvoer)	101	Zorgen voor opvang en berging van hemelwater. Zorg en onderhoud voor een goed rioolsysteem. Zorgen voor goede waterafvoer bij flinke regenval.
Sportvoorzieningen	85	Zorgen voor goede, voldoende en diverse sportlocaties voor alle leeftijden. Blijven investeren in openbare sportlocaties (zwembad, gymzalen, sportvelden) en de toegang tot die voorzieningen betaalbaar houden. Staalbergven behouden/onderhouden.
Economie en bedrijvigheid	68	Goed vestigingsklimaat creëren, diversiteit in bedrijfsaanbod, ondersteuning ondernemers zodat de economie in Oisterwijk blijft.
Voorzieningen voor ontmoeting (wijk-, ontmoetingscentrum)	69	Voldoende en betaalbare activiteiten in wijkcentra voor iedere leeftijd. Stimuleren en onderhouden in elke grote wijk of dorp. Den Domp vernieuwen.
Participatie van inwoners	84	Zorgen dat inwoners verantwoordelijkheid kunnen nemen en gehoord worden, vroegtijdig betrekken. Meer luisteren naar inwoners, meer inspraak. Inwoners betrekken bij plannen en besluiten.
Biodiversiteit	66	Veel divers en openbaar groen, ondersteuning en/of samenwerking met het B-team, bewoners informeren en enthousiasmeren over groen en de effecten van meer groen.
Gemeenschapszin / sociale contacten tussen inwoners	59	Ontmoeting stimuleren door initiatieven van inwoners te ondersteunen en te waarderen. Evenementen en buurtactiviteiten organiseren. Wijkcentra een actieve rol geven in sociale cohesie tussen inwoners.
Horecavoorzieningen	36	Juiste mix en een divers aanbod voor jong en oud, ook mbt evenementen. Horecasector ondersteunen, terrassen bevorderen (meer ruimte geven, centrum autoluw maken)
Landbouw(transitie)	26	Terugdringen van megastallen, meedenken met boeren naar een natuur-inclusieve landbouw, helpen met omvorming. Vergunningen en overlast/stank beperken.

2.3 Bijdrage van inwoners

We vroegen inwoners ook aan welke thema's ze vinden dat inwoners zelf een bijdrage kunnen leveren. De resultaten leest u in onderstaande tabel. Respondenten hoefden hierin geen rangorde aan te geven.

Tabel 5 Vraag: Aan welke thema's kunnen inwoners zelf meewerken? (n = 548)

Maximaal 5 antwoorden mogelijk	%
Sociale contacten tussen inwoners	66
Sociale veiligheid	61
Participatie van inwoners	47
Gezonde leefomgeving	36
Afvalinzameling	33
Duurzaamheid	29
Verkeersveiligheid	27
Onderhoud openbare ruimte	26
Zorg en welzijn	25
Toezicht en handhaving	24
(Behoud) voorzieningen	22
Inrichting openbare ruimte	21
Het woningaanbod	11
Buitengebied (natuur/landbouw)	10
Bereikbaarheid en mobiliteit	8
Bedrijvigheid en werkgelegenheid	7
Iets anders	5
Dat weet ik niet	3
Geen van deze thema's	1

Twee derde vindt dat inwoners een bijdrage moeten leveren aan de sociale contacten tussen inwoners onderling. Ook geeft een meerderheid van 61% aan dat sociale veiligheid iets is waar inwoners een bijdrage aan kunnen leveren. Ook vindt bijna de helft dat inwoners kunnen bijdragen door te participeren. De andere thema's worden minder genoemd: een derde vindt dat inwoners kunnen bijdragen aan een gezonde leefomgeving en afvalinzameling.

Omschrijving bijdrage inwoners

Bij de thema's waarvan respondenten vinden dat inwoners hieraan zelf kunnen bijdragen, vroegen we ook om een nadere omschrijving te geven van wat inwoners dan kunnen doen. Een korte samenvatting van alle diverse antwoorden is hieronder weergegeven. Een totaaloverzicht van alle antwoorden is los van deze rapportage aan de gemeente verstrekt.

Tabel 6 Vraag: Kun je omschrijven wat inwoners zelf kunnen doen?

Thema	n	Samenvatting op hoofdlijnen – bijdrage inwoners
Sociale contacten tussen inwoners	314	Zoek elkaar op in zelf georganiseerde clubjes of verenigingen. Vrijwilligerswerk. Buurt- en straatfeesten organiseren en daaraan deelnemen. Op elkaar letten, praatje maken met elkaar.
Sociale veiligheid	289	Zorgen voor buurtpreventie via een whatsapp groep, sociale controle, op elkaar letten en hulp aanbieden/vragen. Melden van onveilige of verdachte situaties.
Participatie van inwoners	205	Zelf meedoen aan participatie initiatieven en zelf met ideeën komen/meedenken. Vrijwilligerswerk.
Gezonde leefomgeving	182	Zwerfvuil opruimen, samen de wijk schoonhouden. Zorgen voor behoud van groen, zelf voor een schone leefomgeving zorgen, geen houtkachels gebruiken. Minder autorijden, stimuleren om de fiets te nemen.
Afvalinzameling	157	Zwerfval opruimen en afval scheiden, klikeo en andere afvalzakken pas aan de weg zetten wanneer het moet, en op tijd weer binnenhalen.
Duurzaamheid	151	Zoveel mogelijk doen wat er in je mogelijkheden ligt om duurzaam te leven: vaker de auto laten staan, isolerende maatregelen nemen, besparen op water en energieverbruik, je tuin vergroenen, zonnepanelen, warmtepomp et cetera.
Verkeersveiligheid	142	Houden aan verkeersregels, beter opletten en elkaar aanspreken. Gevaarlijke situaties doorgeven aan de gemeente of bijvoorbeeld via de Fixi app. Langzamer rijden, vaker de fiets pakken.
Onderhoud openbare ruimte	133	Geen afval op straat gooien, zwerfafval opruimen. Zapper worden. Zelf plantsoen, tuin en stoep onderhouden. Onderhoud van groenvoorzieningen, bijvoorbeeld vaker snoeien. Adoptie van meer groen.
Zorg en welzijn	127	Zorgen voor elkaar, op elkaar letten. Vrijwilligerswerk, mantelzorg, burenen- en ouderenhulp.
Toezicht en handhaving	108	Wijk handhavers, veiligheidsbuurtapp opzetten, sociale controle, verantwoordelijkheid nemen voor je buurt, meldingen doen van verdachte omstandigheden/criminaliteit. Mensen aanspreken op hun gedrag, buurtpreventieteams.
(Behoud) voorzieningen	98	Zelf bijhouden, vrijwilligerswerk om een voorziening draaiende te houden. In eigen dorp gebruik maken van de beschikbare voorzieningen, lokaal kopen. Bewoners mee laten denken en onderhoud laten doen.
Inrichting openbare ruimte	92	Ideeën aanreiken, zelf meedenken met gemeentebeslissingen, voorstellen indienen, mee participeren.
Woningaanbod	58	Zelf bouwen, samenwerken en denken over invulling van woningen, meedenken in woningplannen
Buitengebied (natuur/landbouw)	53	Zuinig omgaan met de natuur, bv geen rommel achterlaten. Elkaar in de gaten houden, meldingen maken.
Bereikbaarheid en mobiliteit	39	Opzetten eigen vervoer bijvoorbeeld voor ouderen. Toegankelijkheid voor mindervaliden bevorderen. Stimuleer vervoer op de fiets/te voet, klaarstaan voor minder validen.
Bedrijvigheid en werkgelegenheid	30	Zelf ondernemen, samen ondernemen en de krachten bundelen. Ondernemers die werknemers uit de omgeving aannemen. Lokaal kopen.

2.4 Casus Openbare ruimte

We legden respondenten een casus over openbare ruimte voor met daaraan gekoppeld een vraag. *Stel de gemeente geeft minder geld uit aan het onderhoud van wegen en groen. Dan kan er meer onkruid komen. De plantsoenen gaan er anders uitzien. Zou je meer willen betalen om ervoor te zorgen dat het onderhoud van wegen en groen blijft zoals het nu is?*

De resultaten leest u in onderstaande tabel. 13% antwoordt 'ja' en een derde wil geen verhoging. Voor de grootste groep is het antwoord afhankelijk van de hoogte van de verhoging.

Tabel 7 Vraag: Zou je meer willen betalen om ervoor te zorgen dat het onderhoud van wegen en groen blijft zoals het nu is? (n = 511)

	%
Ja	13
Misschien, dat hangt af van de hoogte van de verhoging	44
Nee, ik heb daar geen extra geld voor over	32
Nee, het onderhoud van de openbare ruimte maakt me niet uit	2
Dat weet ik niet / geen mening	9

Over het zelf een bijdrage leveren aan het openbaar groen in de woonomgeving zijn de meningen verdeeld: bijna een kwart geeft aan dit wel te willen, een derde wil dat niet. voor bijna 40% is het afhankelijk van wat zij dan kunnen doen

Tabel 8 Vraag: Zou je zelf iets willen doen in het onderhoud van het openbaar groen in jouw woonomgeving? (n = 511)

	%
Ja	23
Misschien, dat hangt ervan af wat ik kan doen	38
Nee	33
Dat weet ik niet / geen mening	5

2.5 Casus Sportvereniging

Vervolgens legden we een casus over een sportvereniging voor: *Stel de gemeente verhoogt de huur van het sportpark om zo het onderhoud te kunnen betalen. De sportvereniging moet daardoor meer betalen. Misschien vraagt de vereniging daarom een hogere contributie. Of vraagt leden om zelf klusjes te doen voor hun sportclub. Wil je meer zelf doen of meer contributie betalen zodat jouw sportclub het onderhoud kan regelen?*

Bijna een kwart van de respondenten geeft aan dat ze meer zouden willen doen (bijvoorbeeld klusjes voor het onderhoud). 15% is bereid meer contributie te betalen. 12% wil beide doen (én klusjes én meer contributie). 21% wil geen van beide en voor 16% is het afhankelijk van het type klussen en/of de hoogte van de contributieverhoging.

Tabel 9 Vraag: Wil je meer zelf doen of meer contributie betalen zodat jouw sportclub het onderhoud kan regelen? (n = 257)

Vraag alleen gesteld aan inwoners die lid zijn van een sportvereniging	%
Ja, ik wil zelf meer doen als dat nodig is	23
Ja, ik wil meer contributie betalen als dat nodig is	15
Ja, ik wil zelf meer doen én meer contributie betalen als dat nodig is	12
Misschien, dat hangt ervan af wat ik kan/moet gaan doen of van de hoogte van de contributie	16
Nee, dat wil ik niet	21
Dat weet ik niet / geen mening	13

Een verhoging van de contributie of gevraagd worden om meer klussen voor de sportvereniging te doen, betekent voor de helft niet het einde van het lidmaatschap (zie onderstaande tabel). 1 op de 10 zou dan waarschijnlijk wel het lidmaatschap opzeggen en voor 1 op de 4 inwoners is het afhankelijk van de hoogte van de verhoging en/of van de klussen die ze gevraagd worden te doen.

Tabel 10 Vraag: Als je meer moet betalen of meer zelf moet doen, ga jij dan je lidmaatschap opzeggen? (n = 257)

	%
Ja, ik denk het wel	11
Misschien, dat hangt af van de hoogte van de verhoging of de klusjes die ik moet doen	27
Nee, ik denk van niet	49
Dat weet ik niet / geen mening	13

2.6 Casus Voorzieningen in de gemeente

Ook legden we een casus voor over de voorzieningen in de gemeente: *Stel de gemeente geeft minder geld uit aan sommige voorzieningen. Daardoor kan het aanbod veranderen of minder worden. Welke van onderstaande voorzieningen heb jij nodig om de komende 10 jaar prettig te leven in Oisterwijk?*

De grootste groep (41%) vindt een centrum om culturele activiteiten in de gemeente bezoeken belangrijk om prettig te wonen in de gemeente. Gevolgd door een binnenzwembad (39%) en een bibliotheek (39%).

Tabel 11 Vraag: Welke van onderstaande voorzieningen heb jij nodig om de komende 10 jaar prettig te leven in Oisterwijk? (n = 509)

	%
Centrum voor het bezoek van culturele activiteiten	41
Binnenzwembad	39
Bibliotheek	39
Sportvelden	35
Onderwijsvoorzieningen	34
Buitenzwembad	30
Wijkcentrum/ontmoetingscentrum	27
Sporthal	23
Cursussen of lessen in culturele/creatieve activiteiten	16
Jongeren centrum	12
Geen van deze	11
Iets anders*	10
Dat weet ik niet	3

*onder andere genoemd zijn natuur, horeca en openbaar vervoer

Zijn inwoners ook bereid om meer te betalen voor bepaalde voorzieningen als dat nodig is? De mening over meer betalen voor bepaalde voorzieningen zijn sterk verdeeld. We zien dat er met name bereidheid is om meer te betalen voor een centrum voor culturele activiteiten, een binnenzwembad, buitenzwembad en een bibliotheek. Voor een jongeren centrum, sporthal, sportvelden en creatieve cursussen is de bereidheid om meer te betalen het kleinste. Mensen die bij de vorige vraag aangegeven hebben een voorzieningen nodig te hebben, zijn ook meer dan anderen bereid hiervoor te betalen. Dit geldt met name bij de voorzieningen buitenzwembad (61%), bibliotheek (56%), centrum voor het bezoek van culturele activiteiten (52%) en een binnenzwembad (52%).

Tabel 12 Vraag: Wil je zelf meer betalen voor deze voorzieningen als dat nodig is? (%)

	n	Ja	Misschien	Nee	Weet niet
Centrum voor het bezoek van culturele activiteiten	404	36	37	22	5
Binnenzwembad	357	36	28	33	3
Bibliotheek	376	36	27	33	4
Buitenzwembad	346	35	29	32	4
Sportvelden	293	32	27	37	5
Cursus/les in culturele/creatieve activiteiten	335	28	30	37	5
Wijkcentrum/ ontmoetingscentrum	336	24	36	33	7
Sporthal	302	23	33	37	6
Jongeren centrum	234	17	28	46	9

2.7 Casus Zorg en ondersteuning

Tot slot legden we een casus over zorg en ondersteuning aan respondenten voor: *Stel de gemeente heeft de wettelijke taak om inwoners die zorg of hulp nodig hebben, te ondersteunen. Denk hierbij aan huishoudelijke hulp, hulp bij de administratie of het beschikbaar stellen van een rolstoel.*

We vroegen eerst of respondenten op dit moment zelf hulp of ondersteuning van de gemeente ontvangen. De meeste respondenten (94%) geven aan op dit moment geen hulp of ondersteuning van de gemeente te ontvangen. Met andere woorden: de vragen in deze casus zijn grotendeels niet beantwoord door mensen die op dit moment ook daadwerkelijk zorg hulp of ondersteuning ontvangen.

Vervolgens legden we alle respondenten de vraag over de casus voor: *Zou je een eigen bijdrage willen betalen als je zelf hulp of ondersteuning nodig hebt? De bijdrage hangt af van je inkomen.* De resultaten leest u in de tabel hieronder.

Hieruit blijkt dat de meeste mensen bereid zijn een eigen bijdrage te betalen als ze hulp of ondersteuning nodig hebben: voor 41% is het wel afhankelijk van de hoogte van deze bijdrage.

Tabel 13 Vraag: Zou je een eigen bijdrage willen betalen als je zelf hulp of ondersteuning nodig hebt? De bijdrage hangt af van je inkomen. (n = 506)

	%
Ja, ik denk het wel	45
Misschien, dat hangt af van de hoogte van de bijdrage	41
Nee, ik denk van niet	12
Dat weet ik niet	3

2.8 Stellingen over bezuinigingen en opbrengsten

Tabel 14 Vraag: In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen? (%)

Gesorteerd naar % (helemaal) eens	n	(helemaal) eens	zowel eens als oneens	(helemaal) oneens
Op hulp en zorg aan kinderen en jongeren moet niet bezuinigd worden.	498	79	15	6
Op hulp en zorg aan ouderen moet niet bezuinigd worden.	498	77	15	8
Als de gemeente moet bezuinigen mag dit niet ten koste gaan van mensen die het niet al te breed hebben.	502	67	21	11
De sterkste schouders moeten de zwaarste lasten dragen.	499	61	25	14
Op sport moet niet bezuinigd worden.	490	58	29	13
Als inwoners zelf taken van de gemeente overnemen, kan dat goedkoper dan wanneer de gemeente het zelf doet.	437	56	32	13
Mensen die het niet kunnen betalen, moeten altijd een beroep op de gemeente kunnen doen voor een bijdrage.	493	54	32	14
Op culturele activiteiten moet niet bezuinigd worden.	487	39	33	28
De gemeentelijke belastingen (onroerendezaakbelasting (OZB), afvalstoffenheffing, rioolheffing) mogen omhoog als dat nodig is om waardevolle voorzieningen te behouden.	496	35	27	38
Het ondersteunen van bewonersinitiatieven is geen taak van de gemeente.	480	17	26	58

De meeste respondenten vinden dat er niet bezuinigd moet worden op hulp aan kinderen & jongeren (79%) en hulp aan ouderen (77%). Twee derde is van mening dat bezuinigingen niet ten koste mogen gaan van mensen die het al niet te breed hebben en 61% vindt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen.

Ruim een derde is het niet eens met de stelling dat de gemeentelijke belastingen omhoog mogen als dat nodig is om waardevolle voorzieningen te behouden (38%). Ruim de helft is het niet eens met de stelling dat het ondersteunen van bewonersactieven geen taak van de gemeente is (58%).

2.9 Ideeën over bezuinigingen

Tot slot vroegen we aan respondenten of zij ideeën hebben waar de gemeente op zou kunnen bezuinigen. In totaal hebben 260 inwoners veel ideeën beschreven om te bezuinigen of om extra inkomsten te genereren. Hier zaten ook enkele antwoorden bij waarin mensen aangaven onvoldoende kennis hiervan te hebben en niet precies te weten hoe de middelen van de gemeente op dit moment besteed worden.

De antwoorden die we vaker teruglezen, hebben we hieronder kort samengevat. Het totaaloverzicht van alle gegeven antwoorden zijn aan de gemeente verstrekt.

Vraag: Heb je een goed idee over waar de gemeente op kan bezuinigen? En kun je uitleggen hoe we dit moeten doen? Beschrijf jouw idee hieronder. Je mag ook meerdere ideeën geven.

- **Gemeentelijke organisatie / bedrijfsvoering:** in ruim 80 antwoorden lezen we terug dat de gemeente geld zou kunnen besparen door kritisch te kijken naar de eigen organisatie. Er zou, volgens respondenten mogelijk efficiënter gewerkt kunnen worden en bureaucratie zou ook verminderd kunnen worden. Onder andere genoemd zijn betere samenwerking tussen afdelingen, bezuinigingen op de ambtelijke organisatie, samenwerking met andere gemeenten. Wat ook vaker genoemd wordt en raakt aan dit thema is dat de gemeente volgens enkele respondenten meer juridische kennis in huis zou moeten halen om daarmee te voorkomen dat rechtszaken verloren worden. Enkele toelichtingen gaan over rechtszaken die de gemeente verloren heeft en die gemeente volgens de respondenten veel geld gekost heeft. Wat verder genoemd wordt en ook raakt aan de gemeentelijke bedrijfsvoering is de inhuur van externen: In de ogen van enkele respondenten is de gemeente te afhankelijk van inhuur van externen die, aldus deze respondenten, onnodig veel geld kosten. Daar zou kritischer naar gekeken kunnen worden.
- **Zwembad Staalbergven in eigen beheer/privatiseren:** we lezen in reacties van zo'n 25 respondenten terug dat het zwembad Staalbergven beter geprivatiseerd kan worden omdat de jaarlijkse kosten voor onderhoud ervan hoog zijn.
- **Sluiting van het azc of versoberen asielvoorziening:** 15 respondenten geven aan dat de gemeente geld kan besparen door het azc te sluiten of regelingen rondom asielvoorziening te versoberen.
- **Onderhoudsniveau groenbeheer verlagen:** ongeveer 10 respondenten geven aan dat de gemeente kan bezuinigen door het onderhoud van het groen aan te passen. Bijvoorbeeld door minder vaak de straten te vegen of door minder vaak onkruid te maaien.
- **Participatie van inwoners bij bepaalde taken:** ook lezen we zo'n 10x terug dat er op bepaalde taken bezuinigd kan worden door inwoners meer bij de uitvoering te betrekken of hen eigenaarschap hierin te geven. Zo is bijvoorbeeld genoemd om bij wijze van experiment buurtvrijwilligers het onderhoud en verzorging van het groen en de publieke ruimte te laten doen.
- **Subsidies onder de loep:** tot slot geven zo'n 10 respondenten aan dat de verschillende gemeentelijke subsidies (bijvoorbeeld voor verenigingen) kritisch onder de loep gehouden kunnen worden.

3 Achtergrondkenmerken respondenten

Achtergrondkenmerken

In de tabellen hieronder is de verdeling te zien van de respondenten naar de achtergrondkenmerken geslacht, leeftijd en woonplaats.

Tabel 15 Respons naar achtergrondkenmerken (ongewogen)

Geslacht	n	%
Vrouw	302	47
Man	343	53
Anders	1	0
Totaal	646	100
Leeftijd	n	%
18 t/m 29 jaar	22	3
30 t/m 39 jaar	60	9
40 t/m 54 jaar	156	24
55 t/m 64 jaar	135	21
65 t/m 74 jaar	191	30
75 jaar en ouder	81	13
Niet bekend	1	0
Totaal	646	100
Woonplaats	n	%
Oisterwijk	453	70
Moergestel	81	13
Haaren	105	16
Heukelom	7	1
Totaal	646	100

Representativiteit en betrouwbaarheid

De resultaten van dit onderzoek zijn representatief voor de achtergrondkenmerken leeftijd, geslacht en woonplaats. We hebben de resultaten gewogen naar deze achtergrondvariabelen. Dit houdt in dat de antwoorden die gegeven worden door deelnemers uit een ondervertegenwoordigde groep iets zwaarder meetellen dan die uit een oververtegenwoordigde groep. Op die manier wordt onder- en oververtegenwoordiging van bepaalde groepen in de respons gecorrigeerd.

Het aantal panelleden dat de vragenlijst heeft ingevuld (646) is voldoende om betrouwbare uitspraken te doen over de gemeente Oisterwijk.

Uitgaande van een betrouwbaarheidspercentage van 95% komen we bij een aantal van 646 respondenten uit op een maximale foutenmarge van 3,8%. Dat wil zeggen dat een in de steekproef gevonden percentage van 50% in de werkelijkheid ligt tussen de 46,7% en 53,8%.

HET **pon | telos**



OPGERICHT IN
1947



GEVESTIGD IN
TILBURG

KENNISONDERNEMING

STICHTING ZONDER WINSTOOGMERK

AANTAL MEDEWERKERS

30



INTENSIEVE SAMENWERKINGEN

MET UNIVERSEITEN EN ANDERE
KENNISINSTELLINGEN

SPECIFIEKE THEMA'S

- > VEERKRACHT
- > RUIMTE EN ENERGIE
- > OMGEVING
- > ARBEID
- > CULTUUR
- > ERFGOED
- > MIGRATIE
- > PARTICIPATIE
- > JEUGD
- > STURING

ONZE OPDRACHTGEVERS

- > PROVINCIES
- > GEMEENTEN
- > ZORG- EN WELZIJNSINSTELLINGEN
- > FONDSEN

HET
pon | telos

Over het PON & Telos

Maatschappelijke besluitvorming verbeteren

Wij zijn een sociale kennisonderneming in het hart van de samenleving. We beschouwen het als onze opdracht om maatschappelijke besluitvorming te verbeteren. Dat doen we door wetenschappelijke kennis met kennis van de praktijk te verbinden. We zijn van data, feiten en cijfers, maar geven die altijd een gezicht. Waarbij iedere stem telt. Voorkeuren en meningen halen we op, onderzoeken we, analyseren we en duiden we. Met prikkelende aanpakken en innovatieve methoden. Daarbij zijn we altijd gericht op duurzaamheid: de harmonieuze verbinding tussen sociale, ecologische en economische doelstellingen. Zo dragen we bij aan de kwaliteit van samenleven, nu en in de toekomst.

Met een multidisciplinair en creatief team van bijna 30 adviseurs en onderzoekers werken we vooral voor lokale en regionale overheden in Nederland (met een sterke kennispositie in Noord-Brabant), maar ook voor corporaties, banken, zorg- en welzijnsinstellingen, fondsen en maatschappelijke organisaties. We werken daarbij intensief samen met universiteiten en andere kennisinstellingen en zijn officieel partner van Tilburg University. Met onze kennis en inzichten adviseren we beleidsmakers en bestuurders. Zodat ze afgewogen keuzes kunnen maken. Zodat ze bestuurlijk kunnen vernieuwen. En zodat ze een positieve impuls kunnen geven aan de samenleving van morgen.

Stationsstraat 20c
5038 ED Tilburg
+31 (0)13 535 15 35
info@hetpon-telos.nl
hetpon-telos.nl